

Cursus de **Bergrede**

**Dagelijkse inspiratiebron
voor een radicaal leven
als volgeling van Jezus**

Opwekking 462

(Refrein)

Aan uw voeten Heer, is de hoogste plaats

Daarom kniel ik neer bij U

Om bij U te zijn is de grootste eer,

Daarom buig ik mij voor U.

Opwekking 462

(1)

**Ja ik verkies nu om bij U te zijn,
en om naar U te luisteren.**

**In plaats van altijd maar weer bezig te zijn,
kom ik nu tot U, o Heer.**

Opwekking 462

(Refrein)

Aan uw voeten Heer, is de hoogste plaats

Daarom kniel ik neer bij U

Om bij U te zijn is de grootste eer,

Daarom buig ik mij voor U.

Opwekking 462

(2)

**Mijn hart verlangt ernaar om samen te zijn,
hier in een plaats van aanbidding,
in Geest en waarheid samen één te zijn,
in aanbidding voor U.**

Opwekking 462

(Refrein)

Aan uw voeten Heer, is de hoogste plaats

Daarom kniel ik neer bij U

Om bij U te zijn is de grootste eer,

Daarom buig ik mij voor U.

Opwekking 462

(3)

**Zoals een vader die zijn kind omarmt,
ja zo omarmt U ook mij.**

U bent een Vader die vertroost en beschermt.

En ik kom tot rust bij U. (3x)

Start van de cursus

Wat hoop jij?

Wat hoop je van deze cursus?

Wat hoop ik?

- “Laat jezelf raken door Jezus’ beroemdste toespraak!
- Verdiep je spiritualiteit door te leren leven in de geest van Jezus!
- Maak de stap van geloven op basis van leerregels naar dagelijks leven vanuit een leefregel!”

Elke dag de Bergrede?

ELKE DAG DE BERGREDE VAN JEZUS VAN PASEN TOT PINKSTEREN 2018 ZEVEN WEKEN

Bijbelwoorden om (hardop) te lezen: Want God heeft ons gemaakt tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid (Efeziërs 2:10). We zijn door de doop in zijn dood met hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden (Romeinen 6:4).

Gebed om (hardop) te bidden: Heer Jezus Christus, Zoon van God, u bent opgestaan uit de dood! Ik wil ook opstaan. Ik kies ervoor om nieuw te leven en zo binnen te gaan in het koninkrijk van de hemel hier op aarde. Open daarom mijn oren en mijn hart voor de woorden die u spreekt. Werk door uw Geest in mij het hartelijke verlangen om de weg van uw woorden te gaan. Amen.

ZONDAG

Matteüs 5

1 Toen hij de mensenmassa zag, ging hij de berg op. Daar ging hij zitten met zijn leerlingen om zich heen. 2 Hij nam het woord en onderrichtte hen:

- 3 'Gelukkig wie nederig van hart zijn, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
- 4 Gelukkig de treurenden, want zij zullen getroost worden.
- 5 Gelukkig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten.
- 6 Gelukkig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.
- 7 Gelukkig de barmhertigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden.
- 8 Gelukkig wie zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien.
- 9 Gelukkig de vredeliefdestichten, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.
- 10 Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
- 11 Gelukkig zij jullie wanneer ze je omwille van mij uitschelden, vervolgen en van allerlei kwaad betichten. 12 Verheug je en juich, want je zult rijkelijk worden beloond in de hemel; zo immers vervolgden ze vóór jullie de profeten.

13 Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt.

14 Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. 15 Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. 16 Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

MAANDAG

17 Denk niet dat ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te brengen. 18 Ik verzeker jullie: zolang de hemel en de aarde bestaan, blijft elke jota, elke tittel in de wet van kracht, totdat alles gebeurd zal zijn. 19 Wie dus ook maar een van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert datzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan. 20 Want ik zeg jullie: als jullie gerechtigheid niet groter is dan die van de schriftgeleerden en de farizeërs, zullen jullie zeker het koninkrijk van de hemel niet binnegaan.

21 Jullie hebben gehoord dat destijds tegen het volk is gezegd: "Pleeg geen moord. Wie moordt, zal zich moeten verantwoorden voor het gerecht." 22 En ik zeg zelfs: ieder die in woede tegen zijn broeder of zuster tekeer gaat, zal zich moeten verantwoorden voor het gerecht. Wie tegen hen "Nietsnut!" zegt, zal zich moeten verantwoorden voor het Sanhedrin. Wie "Dwaas!" zegt, zal voor het vuur van de Gehenna komen te staan. 23 Wanneer je dus je offergave naar het altaar brengt en je je daar herinnert dat je broeder of zuster je iets verwijt, 24 laat je gawe dan bij het altaar achter; ga je eerst met die ander verzoenen en kom daarna je offer brengen. 25 Leg een geschil snel bij, terwijl je nog met je tegenstander onderweg bent, anders levert hij je uit aan de rechter, draagt de rechter je over aan de gerechtsdienaar en word je gevangengezet. 26 Ik verzeker je: dan kom je niet vrij voor je ook de laatste cent betaald hebt.

27 Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Pleeg geen overspel." 28 En ik zeg zelfs: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd. 29 Als je rechteroog je op de verkeerde weg brengt, ruk het dan uit en werp het weg. Je kunt immers beter een van je lichaamsdelen verliezen dan dat heel je lichaam in de Gehenna geworpen wordt. 30 En als je rechterhand je op de verkeerde weg brengt, hak hem dan af en werp hem weg. Je kunt immers beter een van je lichaamsdelen verliezen dan dat heel je lichaam naar de Gehenna gaat.

31 Er werd gezegd: "Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een scheidsbrief meegeven." 32 En ik zeg jullie: ieder die zijn vrouw verstoot, drijft haar tot overspel - tenzij er sprake was van een ongeoorloofde verbintenis; en ook wie trouwt met een verstoten vrouw, pleegt overspel.

DINSDAG

33 Jullie hebben ook gehoord dat destijds tegen het volk werd gezegd: "Leg geen valse eed af, voor de Heer gedane geloften moeten worden ingelost." 34 En ik zeg jullie dat je helemaal niet moet zweren, noch bij de hemel, want dat is de troon van God, 35 noch bij de aarde, want dat is zijn voetenbank, noch bij Jeruzalem, want dat is de stad van de grote koning; 36 zweer evenmin bij je eigen hoofd, want je kunt nog niet één van je haren wit of zwart maken. 37 Laat jullie ja ja zijn, en jullie nee nee; wat je daaraan toevoegt komt voort uit het kwaad.

38 Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Een oog voor een oog en een tand voor een tand." 39 En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad doet, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de linkerwang toe te keren. 40 Als iemand een proces tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed af. 41 En als iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan, loop er dan twee met hem op. 42 Geef aan wie iets van je vraagt, en keer je niet af van wie geld van je wil lenen.

43 Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten." 44 En ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, 45 alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zoon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. 46 Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? 47 En als jullie alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegenen, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo? 48 Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.

WOENSDAG

Matteüs 6

1 Let op dat jullie de gerechtigheid niet beoefenen voor de ogen van de mensen, alleen om door hen gezien te worden. Dan belooft jullie Vader in de hemel je niet. 2 Dus wanneer je aalmoezen geeft, bazuin dat dan niet rond, zoals de huichelaars doen in de synagoge en op straat om door de mensen geprezen te worden. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. 3 Maar als je aalmoezen geeft, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechterhand doet. 4 Zo blijft je aalmoes in het verborgene, en jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

5 En wanneer jullie bidden, doe dan niet als de huichelaars die graag in de synagoge en op elke straathoek staan te bidden, zodat iedereen hen ziet. Ik verzeker jullie: zij hebben hun loon al ontvangen. 6 Maar als jullie bidden, trek je dan in je huis terug, sluit de deur en bid tot je Vader, die in het verborgene is. En jullie Vader, die in het verborgene ziet, zal je ervoor belonen.

7 Bij het bidden moeten jullie niet eindeloos voortprevelen zoals de heidenen, die denken dat ze door hun overvloed aan woorden verhoord zullen worden. 8 Doe hen niet na! Jullie Vader weet immers

Wat hoop ik?

- “Na de cursus is de Bergrede (of: de ‘BergRegel’) voor jou een kostbare en onmisbare bron voor je eigen leven met de Heer geworden. Je bent vertrouwd met de inhoud ervan en je ervaart dat de Geest je aanvuurt om de radicale boodschap van de Bergrede uit te leven in je dagelijkse wandel met God.”

Wat is jouw persoonlijke doel met deze cursus?

1 Is de Bergrede actueel?

Martin Luther King, † 4 april 1968

1 Is de Bergrede actueel?

4 april 2018, **Bas Heijne** houdt zijn Bergrede in de Amersfoortse Bergkerk

1 Is de Bergrede actueel?

4 april 2018, **Claartje Cruijff**, Theoloog des Vaderlands: project Heilige Ruimte vanuit Onze Vader. Trefwoord van de maand: Koninkrijk!

2 Waarom is de Bergrede zo belangrijk?

Dietrich Bonhoeffer

2 Waarom is de Bergrede zo belangrijk?

Dietrich Bonhoeffer (1935): “Ik geloof te weten dat ik eigenlijk dan pas innerlijk helder en werkelijk oprecht zou zijn als ik echt begon ernst te maken met de Bergrede. Hier is de enige krachtbron (...). Het herstel van de kerk komt zeker weten voort uit een soort van nieuw kloosterleven, dat met het oude alleen een compromisloos leven volgens de Bergrede in de navolging van Christus gemeen heeft. Ik geloof dat het de hoogste tijd is hiervoor de mensen te verzamelen.”

2 Waarom is de Bergrede zo belangrijk?

- Op zoek naar een nieuwe kern voor christen zijn en kerk zijn vandaag
- Pasen is: naar Galilea gaan (Matteüs 28)
- Bergrede als dooponderwijs (Didachè, 1e eeuw)
- Geloven als navolging: van leerregels naar leefregel ('BergRegel')
- Sociale dimensie van het evangelie (social gospel)

Bergrede: de bomen en het bos...

Bergrede: de bomen en het bos...

- Welke drie uitspraken komen het eerst bij je boven als je aan de Bergrede denkt?
- Welk ene woord in de Bergrede is volgens jou het belangrijkste?

Schrijf voor je zelf op...

Deel het met wie naast je zit...

3 Waar staat die 'berg' uit de 'Berg-rede' voor?

3 Waar staat die 'berg' uit de 'Berg-rede' voor?

- De berg waar Jezus zich regelmatig terugtrok
- Zie ook Lucas 6:
 - nacht in gebed (6:12) (binnenkamer)
 - leerlingen uitkiezen (6:13-16)
 - intro toespraak (6:17-20)
 - 'veldrede' (6:21-49)
- De Jezus-berg (tegenover de Mozes-berg: Sinai)
- De berg: waar de hemel de aarde raakt

4 Hoe moeten we de Bergrede lezen?

‘Spirituele hermeneutiek’

- **LEES**: zorgvuldig, aandachtig, herhalend lezen wat er staat
- **LUISTER**: zoeken naar wat de Geest op dit moment tegen jou wil zeggen
- **LEEF**: daadwerkelijk in praktijk brengen wat je gelezen en gehoord hebt

4 Hoe moeten we de Bergrede lezen?

LEES	HOOFD	OVERTUIGINGEN	STUDEER-KAMER
LUISTER	HART	VERLANGENS	BINNEN-KAMER
LEEF	HANDEN	PRAKTIJKEN	DAGELIJKS LEVEN

Een oefenmoment...

Jezus zegt: “Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.”

Lees...

Luister...

Leef...

5 Wat is de context van de Bergrede?

- **Aanloop in Matteüs 4:16: “Het volk dat in duisternis leefde, zag een schitterend licht, en zij die woonden in de schaduw van de dood werden door het licht beschenen.”**
- **Matteüs 4:17: “Vanaf dat moment begon Jezus zijn verkondiging. ‘Kom tot inkeer,’ zei hij, ‘want het koninkrijk van de hemel is nabij!’”**

5 Wat is de context van de Bergrede?

Matteüs-evangelie: 5 grote toespraken (een nieuwe Thora?)

1. Matteüs 5-7: Bergrede
2. Matteüs 10: Uitzending van de twaalf
3. Matteüs 13: Gelijkenissen van het koninkrijk
4. Matteüs 18: Onderwijs
5. Matteüs 24-25: Over de laatste dingen

5 Wat is de context van de Bergrede?

De Bergrede is de Bergrede van **JEZUS**. We moeten met ons gezicht naar hem toe gekeerd staan. Hij is onze priester, leraar en koning.

Zonder JEZUS wordt de Bergrede

- een nieuwe wet
- een verbeterprogramma
- een loden last

5 Wat is de context van de Bergrede?

De Bergrede maakt deel uit van de Bijbel als geheel.

- Zoek al lezend naar verbindingen met andere bijbelgedeelten (bv. brief van Jacobus, Psalm 1, 1 Korintiërs 13, Galaten 5, Romeinen 12 enzovoort)
- Zie de Bergrede als een uitgebreide praktische uitwerking van andere bijbelse uitspraken zoals:
 - Psalm 25:4-5, Johannes 13:34-35, Efeziërs 2:10, Titus 2:14

5 Wat is de context van de Bergrede?

Psalm 24:4-5

Maak mij, HEER, met uw wegen vertrouwd,
leer mij uw paden te gaan.

Wijs mij de weg van uw waarheid en onderricht mij,
want u bent de God die mij redt,
op u blijf ik hopen, elke dag weer.

5 Wat is de context van de Bergrede?

Johannes 13:34-35

Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.'

5 Wat is de context van de Bergrede?

Efeziërs 2:10

Want hij heeft ons gemaakt tot wat wij nu zijn:
in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van
de goede daden die God heeft voorbereid.

5 Wat is de context van de Bergrede?

Titus 2:11-14

11 Gods genade is openbaar geworden tot redding van alle mensen. 12 Ze leert ons dat we goddeloze en wereldse begeerten moeten afwijzen en bezonnen, rechtvaardig en vroom in deze wereld moeten leven, 13 in afwachting van het geluk waarop wij hopen: de verschijning van de majesteit van de grote God en van onze redder Jezus Christus. 14 Hij heeft zichzelf voor ons gegeven om ons van alle zonde vrij te kopen, ons te reinigen en ons tot zijn volk te maken, dat vol ijver is om het goede te doen.

6 Voor wie is de Bergrede bedoeld?

Voor iedereen?

- de twaalf leerlingen (4:18-22; 5:1b)
- de mensenmassa (5:1a; 7:28-29)

6 Voor wie is de Bergrede bedoeld?

5 manieren om de geldigheid van de Bergrede te beperken:

1. geldt alleen voor bepaalde tijd (Jezus komt terug)
2. alleen voor geestelijke stand, monniken
(‘evangelische raden’)
3. alleen voor persoonlijk leven christenen
4. alleen als gezindheidsethiek (liefde)
5. alleen als kenbron van onze ellende

7 Hoe is de Bergrede opgebouwd?

1. Basis: Geluk, Zout en Licht (5:3-16)
2. Gerechtigheid in het sociale leven (5:17-48)
3. Gerechtigheid in het religieuze leven (6:1-18)
4. Gerechtigheid in het dagelijkse leven (6:19-7:12)
5. Slot: Weg, Vrucht en Doen (7:13-27)

Gerechtigheid: de ware innerlijke goedheid, de integriteit die past bij het koninkrijk van de hemel en die alleen Jezus je kan geven!

8 Wat zijn kernverzen uit de Bergrede?

1. 5:3 - gelukkig wie nederig van hart zijn...
2. 5:16 - zo moet jullie licht schijnen...
3. 5:17 - ik ben niet gekomen
4. 5:20 - je gerechtigheid moet overvloedig zijn...
5. 5:48 - wees volmaakt...
6. 6:6 - ga in je binnenkamer...
7. 6:33 - zoek eerst...
8. 7:12 - dit is het hart van de wet...

De achtevoudige zegen van Jezus

De achtvoudige zegen van Jezus

Gezegend mensen die nederig van hart zijn:

zij zullen het koninkrijk van de hemel binnengaan.

Gezegend mensen die treuren:

zij zullen getroost worden.

Gezegend mensen die zachtmoedig zijn:

zij zullen het land bezitten.

Gezegend mensen die hongeren en dorsten naar gerechtigheid:

zij zullen verzadigd worden.

Gezegend mensen die barmhartig zijn:

zij zullen barmhartigheid ondervinden.

Gezegend mensen die zuiver van hart zijn:

zij zullen God zien.

Gezegend mensen die vrede brengen:

zij zullen kinderen van God genoemd worden.

Gezegend mensen die vanwege de gerechtigheid vervolgd worden:

zij zullen het koninkrijk van de hemel binnengaan.

Opwekking 334

(1)

**Heer, uw licht en uw liefde schijnen
waar U bent zal de nacht verdwijnen.**

Jezus, Licht van de wereld, vernieuw ons.

Levend Woord, ja uw waarheid bevrijdt ons.

Schijn in mij, schijn door mij.

Opwekking 334

(Refrein)

**Kom, Jezus kom, vul dit land met uw heerlijkheid
kom heil'ge Geest, stort op ons uw vuur
zend uw rivier laat uw heil heel de aard vervullen
spreek, Heer, uw woord dat het licht overwint**

Opwekking 334

(2)

Heer, 'k wil komen in uw nabijheid.

Uit de schaduwen in uw heerlijkheid.

Door het bloed mag ik u toebehoren.

Leer mij, toets mij, uw stem wil ik horen.

Schijn in mij, schijn door mij.

Opwekking 334

(Refrein)

**Kom, Jezus kom, vul dit land met uw heerlijkheid
kom heil'ge Geest, stort op ons uw vuur
zend uw rivier laat uw heil heel de aard vervullen
spreek, Heer, uw woord dat het licht overwint**

Opwekking 334

(3)

Staan wij oog in oog met u, Heer.

Daalt uw stralende licht op ons neer.

Zichtbaar, tastbaar wordt u in ons leven.

U volmaakt wie volkomen zich geven.

Schijn in mij, schijn door mij.

Opwekking 334

(Refrein)

**Kom, Jezus kom, vul dit land met uw heerlijkheid
kom heil'ge Geest, stort op ons uw vuur
zend uw rivier laat uw heil heel de aard vervullen
spreek, Heer, uw woord dat het licht overwint.**

Tot woensdag 18 april!